

KOROŠKI SLOVENEK

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 200.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 24 Din.

polletno: 12 „

četrletno: 6 „

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Leto II.

Dunaj, 1. marca 1922.

Št. 9.

„Koroški pekel.“

(Strašna usoda bratov Slovencev.)

„České Slovo“, osrednji organ čehoslovaške socialistične stranke v Pragi, piše pod tem naslovom o koroških razmerah. Iz članka razvidimo, da se za našo usodo ne zanimajo samo bratje na jugu, ampak tudi bratje na severu. Da bodo čitatelji vedeli, kako sodi o krivicah in zatiranju koroških Slovencev češka javnost, podajamo kratek izvleček iz dveh člankov, ki sta izšla v 44. in 45. številki dne 22. in 23. februarja.

Ko je pisatelj opisal lepoto naše zemlje, kras naših zasneženih gor, tiste skrite kakor biser lepe kotičke, v katerih bi lahko živel tih, zadovoljen, srečen narod, če bi nasilje in krivičnost ne bila že prešla v meso in kri nemških nacionalcev in lastnih zapeljanih bratov. Ko se zamisli v položaj uboge koroške raje, najde zanj izraz v kratkem, a težkem, s solzami in krvjo napojenem stavku: „Nesrečno, ubogo slovensko ljudstvo!“ Nikjer ni položaj narodnih manjšin rožnat, to, kar se godi na Koroškem, je brez primere. Narod je prepuščen samemu sebi in — ulici.

Od inteligence je ostal 1 zdravnik. Prepovedali so mu že izvrševati zdravniško prakso, ker je glasoval za Jugoslavijo. Ostali so 4 učitelji, ki pa niso sprejeti v službo, okrog 50 duhovnikov. Ti so previdni in ne stopajo v ospredje, ker imajo pred seboj usodo poslanca župnika Poljanca. Doslovno piše o Poljancu: „Župnik Poljanec bi mogel o kulturnosti Nemcev (mi bi raje rekli nemškutarjev pri vladi in v Podjuni. Op. ur.) pripovedovati kroniko. Čeravno je poslanec in vživa imuniteto, je zasledovan pri vsakem koraku... Ta mož je od nemških rabiatnežev dobil že toliko ran, da če

bi ne bil tako železne narave, bi bil že nekoli-kokrat dobesedno ubit.

Potem člankar opisuje dogodke v Škocijanu. Dokaz za miroljubnost in res krščansko, duhovniško ljubezen tudi do sovražnikov, je dejstvo, da še le iz češkega vira in gotovo ne s privoljenjem g. poslanca izvemo zanimive podrobnosti o škocijanskem barbarstvu. „Glava, neglava, mož, žena, dekle, starica — po vsem in po vseh so mlatili kakor po nezrelem žitu.“ Ko so vse zmlatili, so počakali na prireditelja č. g. Poljanca. „Vrgli so se nanj, ga strašno zbili in zdelali, vrgli ga na tla in ga suvali z nogami, eden Tevton (bolje Urslave! op. ur.) mu je že klečal na prsih in hotel vanj zasadi nož. Pričakoval sem že smrtno uro, tako mi je pravil sam poslanec Poljanec, ali rešil me je renegat, da bi me obesili... Nato so se ojunčili tepeni Slovenci in z nevarnostjo lastnega življenja rešili svojega voditelja iz rok pobesnelih ljudi. Ali je vse to mogoče? Pelji se, ljubeznjivi bravec, na Koroško in prepričaj se še o čudnejših rečeh.“ Tako končava prvi članek.

V drugem članku opisuje pisec svojo pot po Rožu in vse tiste prizore, ki smo jih na Koroškem, vajeni gledati dan na dan na cesti, v gostilni in šoli. Vse tisto poniževanje in krivice — katerim je izpostavljen že otrok v šoli od strani svojih vzgojiteljev. Za čuša ni pravice, za njega je palica in psotka in divjanje zbesnele množice in naj ga vprizore že tinjski in škocijanski pijanci pod vodstvom učitelja ali Herbsti in Metnici.

K tem člankom v „Českém Slovu“ bi mi samo pripomnili, da obžalujemo z ozirom na čast in vglad republike, kateri pripadamo, da morejo tuji listi opravičeno tako pisati o naših razmerah. Vlado pa bi se drznili vprašati: ali

ima moč in voljo, nas ščititi ali ne, nam po ustavi zajamčeno osebno varnost in politično prostost varovati ali ne? Ali namerava mirno gledati pozive k dejanskim napadom na Slovence, ki izhajajo iz celovškega „Revolver-journala“ in organizacij, katerim je namen čuvati red in mir in ne hujskati ulice proti nam? Naj se enkrat jasno izjavi! Hočemo imeti točen odgovor! Če nima volje in moči nas varovati, bomo znali najti drugo pot. Pa naj bo ulica proti ulici, pest proti pesti. Korenjakov kakor je Poljanec, imamo mnogo. Tudi slovenske pesti so trde. Čutili jih bodete, če nas tirate do skrajnosti. A potem sami glejte! Mi odklanjamo vsako odgovornost. Do sedaj smo vedno mirili, ker krvavo potrebujemo mir. A vi ga nočete! Kri ni voda! Tudi slovenska kri lahko zavre.

„Je ta klic zaman? Bode kje uslišan?“ končujemo s „Českim Slovom“.

Gospodarski položaj Avstrije.

Avstriji je Češka dovolila posojilo 500 milj. č. K. Začasno so od tega posojila izplačali predjem 100 milj. Dobršen del tega posojila bo služil v poravnavo raznih starih dolgov in nam neposredno ne pomore dosti, priti z gospodarstvom na trdna tla. A vsekako daje to dejstvo Avstriji nekoliko upanja doma in kredita v inozemstvu. Ob enem prihajajo poročila iz Londona in Pariza, da so tudi tamošnje vlade voljne nekaj žrtvovati, da se v osrednji Evropi vpostavi gospodarski red.

Vsled tega so začele cene tujih valut nekoliko padati, vsaj trenutno in s ceno valut se znižava tudi cena blaga, ki prihaja iz inozemstva. —

PODLISTEK

Iz ruskega vjetništva.

(Skice s poti domu. Piše Florijanov.)

Pri vходу na kolodvor me je opazila ženska. S težavo se je dvignila. V naročju je imela dojenčka. V nemškem jeziku me je nagovorila: „Gospod, usmiliti se me zavoljo dojenčka, samo košček kruha, samo košček!“ Mraz me je spreletel pri pogledu na ubogo žensko. Bila je samo kost in koža. Odvila je raztrgane cape, v katere je bil zavit otrok. Strašen pogled. Smrt sem videl pred seboj. Samo še nekoliko golih kosti, brez znaka življenja. Vprašal sem jo: „Ali vam ne dajo sploh nič jesti?“ Začela mi je pripovedovati žalostno zgodbo svojega življenja: „Mi, to je naša skupina — bilo je kakih 90 oseb, samih Nemcev — smo že cel teden tukaj na tem kolodvoru. Namenjeni smo v Sibirijo. Železniška uprava pa nam ne da vagonov, da bi se mogli odpeljati. Morali smo prodati vse do zadnjega, tudi obleko, da smo se prve dni mogli nekoliko preživeti. Zdaj nimamo ničesar več. Prosili smo tukajšnjo gubernsko vlado, da bi nam dala hrane tako dolgo, da dospemo v Sibirijo. Vlada pa je odgovorila, da nam more dati samo enkrat na dan pol funta kruha za osebo. Prvi dan smo prejeli, a potem že ne več redno. Zdaj pa že nekaj časa prav nič več.“

Med tem pogovorom so se nam približali še drugi reveži. Prosili so kruha in pripovedovali, da nekateri izmed njih ležijo tukaj že celih 14 dni. Obljubil sem jim, da jim prinesem nekaj suharjev (Zwieback), ter da grem na bližnji preskrbovalni urad in kuhinjo in tam kot inozemec poskusim kaj dobiti. Službojoči uradnik v preskrbovalnem uradu me je pomilovalno pogledal in dejal: „Tovariš, to ni nič novega, mi teh razmer ne moremo odpraviti. S čim naj ljudi nasitimo? Mi bomo sami kmalu trpeli glad.“

Šel sem nazaj v vagon in tu smo nabrali med ujetniki nekaj suharjev in smo jih potem razdelili med največje reveže. Na vseh postajah od Samare do Sizrana in dalje so nas otroci in tudi drugi ljudje prosili za kruh. Povsod sama beda in glad.

Po dolgočasni vožnji smo srečno dospeli do Moskve, prestolnice Ljeningovega carstva. Naš transport so potisnili na „Kazanski“ tovorni kolodvor. Tudi tam je bilo po vagonih na stotine preseljencev, trpečih strašno lakoto. Takoj, ko smo obstali na kolodvoru, nas je obsula množica otrok in odraslih proseč kruha. Vprašal sem jih, kam so namenjeni, a odgovarjali so, da sami ne vedo prav, kam naj se podajo. V Sibirijo je predaleč in bi jih polovica pomrla med potjo. Prosili so upravo preseljencev, da bi se mogli peljati v južno Rosijo, a še nimajo odgovora.

Železniški sprevodnik mi je med drugimi pripovedoval: „Pet in dvajset let sem že v

železniški službi, a toliko še nikdar nisem pretrpel kot sedaj pod vlado „proletarsko-komunistično“. Ah mi norci, kaj smo mislili, da smo pregnali Kerenskega? Jaz sam sem se udeleževal bojov proti njemu in zdaj moram trpeti lakoto in vsi smo zgubili vsako politično svobodo. Stokrat hujše je v tem oziru kot je bilo prej pod carjem. Tako mi je z solzami v očeh pripovedoval. „Dragi tovariš, ko pridete domu, svarite svoj narod pred to židovsko-komunistično gadjo zalego, da ne bo tudi vaš narod padel v tako strašno nesrečo kot je narod ruski.“

Šel sem na izprehod po Moskvi in sem takoj opazil, da so ljudje tukaj nekoliko bolj preskrbljeni s hrano kot po drugih mestih Rosije. Komunisti se pač boje, preveč razburiti ljudstva: Moglo bi postati opasno za Lenina in Trockega, če bi se dvignila Moskva. Na ulicah vidiš največ sovetških uradnikov. V Moskvi jih je na stotisoče. Kakor je bilo videti na njih obrazih, ti ljudje ne trpijo nobenega pomanjkanja kot druga poletarska raja. Res cvetoče mesto je moralo biti to, ta naša matuška Moskva, a sedaj izgleda vse strašno žalostno velika izložbena okna, velikanskih prodajalnic so ali prazna ali pa zabita z deskami. Po cestah in trotoarjih raste trava, trgovina in promet sta čisto zamrla, edin promet na ulici tvorijo vojaki, kitajci, Madjari, Latiši in Nemci. To je namreč elitna garda Trockega. (Dalie sledi.)

Tuja dobrota sama pa nam ne pomaga, dokler ne napravimo reda v državi: ljudje morajo pričeti z resnim delom in morajo popustiti blazno štrajkanje, ki ga še vedno mesec za mescem uprizarjajo državi in ljudstvu samemu v pogubo.

Želeti bi bilo, da bi tudi naša vlada nastopala proti štrajkom tako odločno, kakor je to storila zadnje dni vlada v Nemčiji. Tam je državni tajnik Wirth izjavil, da smatra štrajkanje uradnikov za upor proti vladi. Uradniki so del vlade, država jih oskrbuje za vse življenje, skrbi za njihove udove in otroke: če si uradnik prisvoja pravico, zapustiti vsak čas službo, bode država zahtevala tudi pravico, jih vsak čas odslavljanje.

V Gradcu je razmere brezobzirno razlagal vsenemški politik Gargitter. Pravil je: „Položaj Avstrije je brez upanja. Ko je država nehala li kruhu doplačevati, naj bi se doplačevanje ne bilo le prevalilo na podjetja. Veliko je ljudi, ki si svoj kruh lahko sami plačujejo, pa morajo plačevati drugi. Doplačevali naj bi le tam, kjer je revščina. Dohodninski davek ne nese dosti, ker od časa, odkar plačujejo ta davek tudi delavci, na enkrat pravijo, da tega davka preveč ne smemo napenjati. Z davki moramo ljudstvo prisiliti k varčnosti. Dokler pa davek valijo le na druge, pride breme nazadnje zopet le na državo, ki si pomore le z natiskavanjem novega denarja. Država mora zvišati svoje dohodke in mora omejiti svoje stroške: želeti bi bilo, ko bi bila naša država poštenjša, četudi manj moderna in manj socialna. Komu pa je pomagano, če naprej izdelavajo denar. Zvišati moramo produkcijo in tisto mnenje bomo morali opustiti, da ne smemo dalje delati, nego osem ur na dan. Potem bo treba, se omejiti: za vino dajemo štirikrat toliko, kakor dobivamo za les, ki ga izvažamo. Treba bo alkohol prepovedati.

Par železnih let skrajne varčnosti je treba. A pri nas za to ni predpogojev. Vlada vedno odnehava, ker je brez moči, tako se ne more vladati. Najbolj demokratična država smo, a ob enem največji berači. Preveč je demokracije, preveč ščuvanja med ljudstvom, tega ne prenesemo in polom pride.

Kako preiskujejo? Po fašistovskih izgredih, ki so jih zakrivila od Heimatdiensta najete tolpe v Škocijanu, je deželni glavar Gröger obljubil, da da zadevo strogo preiskati in da bodo krivci kaznovani. Kako pa se take preiskave vršijo, nam je že znano iz slučaja dekana Limpla. Tudi v Globasnici se je mudil nek žandarmerijski major, ter povpraševal ljudi, kaj mislijo o igrah, ki jih prirejajo Slovenci. Znano je, da je okrajno glavarstvo v Velikovcu prepovedalo uprizoritev igre „Deseti brat“, ki bi se morala vršiti na novega leta dan. Gospod major pa je trdil, da so igre politične prireditve (!) in da bodo v slučaju, da bi se nameravalo še katero uprizoriti, prišli železničarji in vse razbili. Tako govori višji organ koroške žendamerije, kaj naj potem še le zahtevamo od podrejenih varnostnih organov. G. major pravi tudi, da bi se taki napadi na Slovence izvršili lahko tudi izven vasi, v katerem slučaju bi orožniki ne mogli preprečiti pretepa in napadov. Seve bodo vsa taka poročila dognala, da so krivci edinole Slovenci, ki prirejajo zborovanja, predavanja, igre itd. kar je vse proti renegatskemu programu in pomeni „eine freche Herausforderung“. Tako bi tudi koroške oblasti raje videle, da sprejmemo tudi mi kulturni program naših renegatov, to je pijančevanje, razgrajenje in pretepanje. In „Koroška bo rešena“.

POLITIČNI PREGLED

V Avstriji se pretekli teden ni nič posebnega zgodilo. Razpravljajo o tem, kako porabiti zunanje kredite. O tem še poročamo.

Jugoslavija. Kralj Aleksander je bil v Bukarešti in se tam cerkveno zaročil s svojo nevesto Marijolo. — V Beogradu so na smrt obsodili komunista Stejiča, ki je hotel dne 28. junija 1921 ubiti kralja; njegov tovariš — Mažar Csaki — je dobil 20 let in še 12 drugih komunistov po 2 leti težke ječe. Istotako

je bil na smrt obsojen komunist Elija Alijagič, ki je lani ustrelil ministra Draškoviča. — Parlament rešuje med drugim tudi vprašanje razdelitve države na okraje kakor to predvideva ustava. Slovenijo razdelijo v dva okraja, v ljubljanskega, ki obsega prejšnjo Kranjsko z Jezerskim in v mariborskega s prejšnjo Štajersko, Prekmurjem in Mežiško dolino.

Čehoslovaška. Zunanji minister dr. Beneš je odpotoval v London in Pariz, da se tam posvetuje o vprašanjih, ki se tičejo genovske konference. — Govore tudi, da je Francoska z malo entento sklenila vojaško pogodbo, vsled katere mora mala ententa pomagati Francozom, če jih napadejo Nemci, Francozi pa mali ententi, če bo od katerekoli strani napadena. K mali ententi pristopi najbrž Poljska. Ime „mala ententa“ opuste in se imenuje nova skupina „zveza štirih držav“ ali bolj po francosko „kvadrupelalijanca“. Zvezane bodo torej med seboj Jugoslavija, Rumunija, Čehoslovaška in Poljska.

TORBA ZA NASPROTNIKE

Naše številke.

Nemci in nemškutarji so v boju proti nam začeli z novo taktiko. Nemškutarji se predstavljajo, kot zastopnike koroških Slovencev in pravijo, da imajo večino za seboj. Sklicujejo se pa na zadnje deželno in državnozbornske volitve, kjer je koroška slovenska stranka dobila samo 25% glasov. Najprej moramo povdariti, da pri volitvah ne odločuje narodnost, ampak socialni in politični program. To ve vsak otrok. Samo bivši oficirji in mnogi tega ne vejo. Ker jih je med Slovenci mnogo posebno med delavci, katerim bolj ugaja program socialnih demokratov kakor naš v bistvu kmetski program, je čisto naravno, da so raji volili z njimi. Glede narodnih zahtev pa stoje popolnoma na našem stališču. Če hočemo ugotoviti koliko je Slovencev in koliko nemškutarjev na Koroškem, moramo pogledati čiste druge številke. Če vzamemo zadnje ljudsko štetje 1. 1910 in plebiscit, dobimo sledečo sliko:

	Slovencev
Leta 1910 so uradno našli	82.212
Od teh jih je zdaj pod SHS. in Italijo	14.311
Torej je na Koroškem še	67.901
Od teh ni imelo prilike glasovati	16.144
Glasovalo bi bilo, če bi bili tudi otroci smeli glasovati	51.575
Za SHS. je glasovalo okroglo	15.100
Če vzamemo, da jih je ravno toliko, ki tedaj še niso bili stari 21 let	15.100
dobimo zavednih Slovencev, ki danes stoje za našo stranko	30.200

Ako te odštejemo od vseh Slovencev, dobimo število nemškutarjev 21.557

Teh 21.557 nemškutarjev lahko zastopajo tinjski in škocijanski prigeldaristi ali kdor hoče. To nas nič ne briga. Koroški Slovenci imajo na samem plebiscitnem ozemlju večino 8.643. Če pa k temu številu prištejemo še tistih 16.144 Slovencev, ki niso imeli prilike glasovati, a so sedaj v republiki, dobimo večino 24.787. In ti stoje odločno za našo stranko vsaj, kar se tiče narodno-manjšinskih zahtev. Iz tega vidimo, da so bili vsi drugi glasovi, ki so pri plebiscitu pripomogli Nemcem do zmage nemški in ne nemškutarski. In Nemci se menda vendar nočejo prištevati slovenski narodni manjšini. Nemci tudi pravice nimajo to manjšino zastopati, ker jim je nihče ni dal izvzemši morda „štimate“ in „Kor. Domovino“. Pri prihodnjem ljudskem štetju naštejejo seveda še manj Slovencev. A to izpremeni sliko samo nam v prid, ker s tem zmanjšajo samo število nemškutarjev. Tistih, ki so glasovali za Jugoslavijo iz same narodne zavednosti, čeravno so poznali težke in nezdrave prilike na jugu, ne premakne nobena sila najmanj sedanjí način boja. To je odgovor naših števil. Na podlagi tega lahko mirno, a odločno odklonimo željo nemškutarjev, biti predstavniki večine koroških Slovencev. Nikoli niso bili organizirani, nikoli niso tvorili posebne stranke. Še le zadnje dni so se spomnili, da so Slovenci.

Dokazana iredenta. Hu, hu, zdaj smo pa čisto na tleh. Nekdo se je vsled preoblega alkohola in strahu s pametjo skregal in nam je dokazal iredento. Ljubljansko časopisje! Že enkrat smo prosili, naj ne pisarijo o Koroški, ker se bojimo za življenje in srčni mir nemških nacionalcev in „heimattrue“ Korošcev. A nič ne pomaga. Več ne moremo. Očividno vas v Ljubljani nimajo tako radi in niso v taki skrbi za vas kakor mi. Vsi drugi dokazi so čisto navadna in hudobna zavijanja, na katera ni vredno odgovarjati. Samo en dokaz: „Če se vladi ne posreči zboljšati valute, bo vrag vzela celo Avstrijo in njene vladarje“. To mirno še enkrat zapišemo in pristavimo: „Če se pisar „Kor. Dom.“ še parkrat tako skrega s pametjo, roma s svojim listom lahko v norišnico“. Nas koroške Slovence imenuje golažen. A ta golažen stoji tako visoko nad moralno propalostjo pisarja, da bi se ji niti sanjati ne moglo iz pogojnega stavka narediti klic: „Vrag naj vzame celo Avstrijo — živijo Jugoslavija!“ Če bi bili tako neumni in ob enem tako zlobni kakor „K. D.“, bi pisali: „K. D.“ je protidržaven list, ker piše v 8. št. vrag naj vzame celo Avstrijo — živijo Jugoslavija!“ Z isto vašo logiko vam lahko dokažemo, da je v Velikovcu „in der dummsten Stadt von ganz Österreich“, kakor Nemci sami pravijo, nekdo pregloboko pogledal v glaž. Domu grede je ležal v cestnem jarku in se razgovarjal z luno. To je pravi, živi iredentist! Čez meje republike govore njegovinski duhovi. Luna menda ni v republiki. — „Kor. Domovina!“ Še več takih števil kakor je tvoja zadnja. Do sedaj nismo vedeli, zakaj se priglašajo toliko novih naročnikov na „K. Sl.“. Zdaj nam je jasno. „K. D.“ za nas agitira.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Delu naročnikov, ki še niso poravnali naročnine, smo danes priložili položnice. Vljudo prosimo, da pošljejo naročnino. Kdor je tekom 14 dni ne poravnal, smo prisiljeni list ustaviti. Tistim, ki ga ne morejo plačati, a so se našemu pozivu odzvali, da nam to sporoče, ga pošiljamo dalje. Upravništvo.

Mohorjeva družba je članarino za Koroško določila na 300 avstrijskih kron. Ostanite ji zvesti tudi za naprej. Njene knjige vam delajo kratek čas ob dolgih zimskih večerih. Tisti, ki imate nemškega duhovnika, pojdite k sosednemu slovenskemu in se tam pustite vpisati.

Veselice in plesi. Ponovno imamo priliko opazovati, da pošiljajo stariši 14- in 15letna dekleta na plesišča. To je sramota. Naravnost nerazumljivo je, kaj taki stariši mislijo. Imajo mar, čast svojih hčera na prodaj? Ubogo dekletu, ktera ima tako slabo mater.

Španska bolezen na Dunaju posebno hudo razsaja. Do 9. februarja je obolelo 44.900 šolskih otrok (vseh šolarjev je 170.000, torej je bilo bolnih 25%), od vseh učiteljev in učiteljic, ki jih je 7500, je bilo bolnih 1500, torej 20%. Vsled tega so bile šole od 13.—19. februarja zaprte. 20. februarja so jih zopet otvorili, da doženejo, v koliko je bolezen ponehala.

Sele. (Zahvala.) Č. g. Jurček Orel, kaplan pliberški, je daroval naši cerkvi lepo mašno obleko, za kar se mu tem potom najpristrčneje zahvaljujemo. Cerkevno predstojništvo.

Št. Jakob v Rožu. Tukajšnje izobraževalno društvo „Kot“ ponovi v nedeljo dne 5. marca v dvorani Narodnega doma v Št. Jakobu veliko ljudsko igro „Na dan sodbe“ in burko „Kordula“.

Bače. Razne novice prinašaš, ki jih z veseljem prebiramo. Ali iz Bač pa še nič nismo slišali. Pri nas je še precej mirno. Na „Kor. Sl.“ smo vsi naročeni. Je sicer majhna vas, a nismo prej odnehali, tako da ga ima vsaka slovenska hiša. 19. febr. smo imeli v naši prijazni cerkvi poroko. Lojzka Janša, pd. Mikučka, se je naveličala sama gospodariti, prišel jo je prositi za roko Smonkov Ciril iz Podgorjan in ona je rekla ja, ker je v kratkem treba prijeti za plug. Poročali so nam dragi č. g. župnik iz Loč. Žal, mi imamo trdega Nemca za dušnega pastirja. Malo ga razumemo, posebno stari ljudje prav čisto nič. Mikučova hiša bode zanaprej ostala zavedna slovenska.

ker je dobila zavednega in značajnega gospodarja, kar so bili nepozabni stari Mikučavi pradedje vsi. Novoporočencema želimo veliko sreče in na nmoga leta.

Večnavas. Sreče stalne, tu nam najti ni mogoče, upanje edino nam blišči nad zvezdami, kjer se enkrat/zopet snidemo. To naj tolaži pd. Pratnekarjevo družino za bridko izgubo, katera je zadela brate, sestre in sploh vse Večane dne 15. svečana, ko je nam nemila smrt ugrabila Liziko v starosti 29 let. Po dolgi bolezni se je preselila v boljšo srečnejšo domovino. Rajna je bila, verna in zavedna. Naj ji bo lahka domača zemlja!

Pliberk. V prejšnjih časih je Pliberčane zabaval v pustnem času brivec. Odkar pa imamo „Heimatdienst“, so prevzeli vso zabavo njegovi člani v najem. Postali so tako smešni, da se jim ne smeji samo koroški Slovenci, ampak ves svet in, če so na luni res tudi ljudje, kakor trdijo različni učenjaki, potem so se našim „burgarjem“ smejali gotovo tudi tam. Pomislite kaj se je zgodilo! To je strašno! „Heimatdienst“ je izvohal, da bo baje pripadel „Žlo-sarjev“ hlev v Tunelu k Jugoslaviji. Zato zborovanje pri „Solncu“, „Obertavču“, „Materniku“ in „Humčarju“. Govori! Resolucije! Vse premalo. Demonstrirat v Celovec. V deželnem dvorcu, tam na stopnicah se postavijo, kot pravi junaki. Dr. Herbst govori, drugi mu kima in vpijejo; že upajo, da bo meja dol pod Mariborom. O nesreča, o smola; primaha jo sam g. Šumej; razloži koliko ima deželna vlada zagovoriti pri ureditvi meje — namreč nič. A potolaži jih, hlev še ni izjubljen, ker odločitev pade še le meseca marca. Pa nekaj moramo doseči si mislijo naši „burgarji“ in urnih korakov h knezoškofu. Č. gg. Vintar, Sekol in Košir, to so „hecarji“. Vun z njimi. Pa zopet so pogoreli. Kislih obrazov se razkropijo po Celovcu, zapijejo „Heimatdienstove“ tisočake. Neki hudomušnež celo trdi, da je majal „lintwurm“ z glavo, ker je videl pliberško „moasv“, drugi pa zagotavlja, da je mahal z repom ker je prvič v republiki, videl pustne norce.

Bistrica v R. Tukajšnje društvo „Naturfreund“ je v zvezi z delavskim pevskim društvom napravilo dne 19. februarja veselico, ktera je bila zelo dobro obiskana. Obe stranki sta se prav prijetno zabavali. Pevci so bili dogovorjeni in so tudi pri seji sklenili, da pojejo na veselici nemško in slovensko. Toda Rupaher in njegovi pristaši so vplivali na to, da so slovensko petje zabranili in so samo nemško peli. Slovenski pevci so bili vsled tega užaljeni, vendar se niso dali motiti in so vztrajali. Zato pa je bilo v stranskih sobah toliko več slovenskega petja. Kdor zaničuje slovensko pesem, zaničuje slovenskega pevca. Bilo bi za slovenske pevce zelo poniževalno, ko bi hodili še dalje tem renegatom poklone delat in bi jim služili samo kot privesek. Rupaher nastopa kot internacionalni socialdemokrat, deluje pa popolnoma v nemškonacionalnem smislu.

Bilčovs. Nekaterim našim odpadnikom kar ne gre v glavo, da smemo mi v nemški Avstriji še naprej imeti pravico do obstoja starih izobraževalnih društev. Da mi javno skličemo občni zbor, to je že nezaslišana huj-skarija. Toda mi jih radi tega ne sovražimo, saj so samo zapeljane ovčice, ki za eno kost, katero jim kak gospod s cilindram, vrže raz bogato mizo kar pozabijo na vse drugo in bi mu najrajši pete lizali. Vendar mi jim svetujemo, da se tedaj oglasijo, ko bodo še, kje mir skleпали, da grejo zraven in povejo, da naj v mirovnih pogodbah koroškimi Slovencem vendar ne dajejo takih pravic. To bo pomagalo?! Toda če to dožive, ne vemo.

Skofiče ob Jezeru. Obče znana vas naše občine so Paprače. Tam je glavno gnezdo nemčurskih razgrajčev in pretepačev. Dne 12./II. se je pijan priklatil, Franc Taler, pd. Kramar, in je šel zmerjat Slovenca Janeza Wolgemut, pd. Mešivca. Od 8 do 11 ure ponoči je razgrajal in ga zmerjal s čušem, šuftom in Srbom. Obdolžil ga je, da je prestavljal mejnike v gozdu. Omenjeni ni prestavljal nobenih mejnikov, pač pa so tisti večer prestavljali g. Kramarju opojni duhovi mejnike po glavi in možganih. Nadalje ga je nazival vimen. Kaj pomeni ta izraz, ne vemo. Mogoče je to tisti kotel, v katerem kuhajo papraški nemčurji laž,

jezo in srd do Slovencev. Opozorili bi tem potom g. Kramerja naj raji boljše uči svoja podivjana sinova. Kjerkoli je kaka zabava, veselica ali ženitovanje, sta ta dva zraven in zabavljata in zmerjata Slovence. Sovraštvo, katerega gojite do g. Mešivca, traja že izza plebiscita sem. Po noči in po dnevi ga hodite zmerjat, a mi dobro vemo, da ga sovražite in črtite samo radi tega, ker je edini med vami, ki je narodno zaveden Slovenec, njega ne premaknete in je ves vaš trud zastojn. — Več za enega.

Sinčaves. V sredo dne 15./II. 1922 zvečer je manjkalo samo za las, da se ni zgodila v Vogljah pri Bajdnovem ovinku strašna nesreča. Malo židane volje se pelje kmet Jurij Kranjc-Hamer iz Škocijana s svojim sosedom Zingerinom iz Velikovca. Nasproti jima pridrvi poštni auto. Za silo sta se sicer auto in voznik izognila, kobili se je pa vendar napsna veriga pri komatu odtrgala in oje predere okno in streho na avtomobilu. Druge nesreče ni bilo, kot presenečenje potnikov in strah kmetov, ki bi naj za ta špas in škodo morala plačati malo manj kot 14.000 kron. Radi slabe ceste posebno zdaj po zimi ni fletno se peljati iz Sinčevasi v Velikovec; cesta izdelana od avtomobila, ki drvi kakor zbeگان in se ne izogne. Naj stori oblast svojo dolžnost, da ne bo nesreč. Kmet ni igraka.

Škocijan. Četudi so naši ljudje kot drugod pozimi tudi prehlajeni, vendar še niso bili nikdar tako vzdržni pri kašlju, kakor v nedeljo dne 12. febr., ko je g. župnik kar 10 parov vrgel izpred oltarja. Sentrupertski Škanti pri Velikovcu, dva brata, sta si izbrala dve sestri Kosmlinarjevi, Lojzko in Micko, Štefanov mladi gospodar Nužej zasnubi Brodnikovo Nežko na Rudi, Nežkin brat Gregor Slugove Lazarjevo Ančko v Št. Vidu. Klemenovi Rozki v Šmarjeti se je prikupil Kozov Miha, Gomer-nik in Jartlnov Franc Kranjc je vzel tudi svojo Kolarjevo Rozko Hus v Grabaljivasi. Hus, je rekla Majerjeva natakariča Micka, je nekako čudno ime, znebiti se ga hočem, in podala je roko Cimpernikovemu Lukeju. Ne bode križa, četudi vzamem Križnikovo Lenco v Mokrijah, je rekel Žmaherjev Tone Rupic iz Št. Vida in mladi železničar Toplič si je vzel istotako mladoletno vahtarjevo Gretko Zihar. Da dobi hiša gospodarja in da lažje pozabi svojega moža Jurija, padlega na ruskem bojišču, si je vzela ne Eva pač pa Micka Krevčova Adama Šlut. Tako se torej v Škocijanu ne samo kregamo in včasih stepemo, ampak tudi ženimo. Lansko leto smo imeli 18 porok. Da bi le vsi srečni bili!

Od nekod. Leta 1918 sta se vrnila dva brata srečno iz svetovne vojne. Podedovala sta po umrli sestri vsak po 5000 kron. Starejši brat je nemškutar. Vzdignil je denar takoj, in ga zanesel v celovško hranilnico. Mlajši brat pa je zaveden Slovenec; tudi on je vzdignil denar, shranil pa ga je doma, dal ga žigosati in kolekovati, ostalo mu je samo še 4000 kron ali 1000 dinarjev. Starejši brat se mu je smejal. In danes? Starejši brat ima z obrestni vred približno 5600 kron v hranilnici, mlajši pa je menjal 1000 dinarjev dne 28. januarja t. l. in dobil nič več in nič manj kakor 108.000 avst. kron, ima torej 102.000 kron več, kakor njegov brat, nemškutar. Res A-conarji so ubogi! Posebno tisti, ki imajo „dinarje“, ker bodo itak za nič, saj tako so govorili gotovi ljudje po plebiscitu.

Pliberk. (V sodnijski dvorani.) Dne 24. januarja t. l. je imel posestnik Ferra iz Bistricce pri Pliberku obravnavo pri okrajnem sodišču v Pliberku, z A. Pickom. Ferra je leta 1920 (torej pred glasovanjem) kupil od P. gozd visoke zgoraj v Peci za ceno 42.000 kron in mu 30.000 SHS K takoj izplačal; ostanek bi bil pozneje plačljiv, vendar ga je gosp. F. ope-tovano ponujal, na kar se je P. vselej izrazil, da ne rabi. Gosp. Ferra gozda še tudi ni sekal. Zdaj pa zahteva prodajalec gozda od kupca, sodnijskim potom, naj mu plača ostanek v jugoslovanski valuti. — To pa nas ne zanima toliko, kakor, da je pri obravnavi gospod Ferra prosil sodnika, naj dovoli, da se s Pickom, ki je tudi slovenščine zmožen, zmenita slovensko. Ravnik je pri tem vzrožil, nahrulil g. F., da je „Hetzer“, da ga že še nauči in da še pride čas, da ga naženejo. Naj v Šmihelu vendar ne

mislijo, ko so občino zopet dobili v roke, da lahko delajo, kar hočejo. Opetovano je sodnik kričal: „Ich werde ihnen lernen!“ Picko imajo za „heimattreu“, gosp. Ferra je pa miren, u-gleden posestnik, ki se vrhutega nikdar ni silil v politično ospredje, volil je pa seve s Slovenci in se tega tudi ne sramuje. Kako pride naše ljudstvo do tega, da poslušaja politične nauke v sodnijski dvorani od sodnikov, ki menda ne znajo več ločiti sodišča od gostilne. — Našim ljudem pa svetujemo, če se jim še kaj sličnega zgodi, naj sodniku kar v obraz povedo, da so prišli na sodišče, ne pa v političen vse-nemški brlog in če sodnik ne ostane pri stvari, naj kar odidejo, bomo pravico iskali kje drugje!

Žvabek. Dne 5. febr. je prišla iz Prevalj žena prejšnjega učitelja Doberšeka na obisk k svojim staršem. To je bilo spet mnogo dela, da so našli pri potnem listu napako! Gospa se je morala takoj vrniti in plačati 1000 K kazni. Ko je pa pri Lipici nek lopov oropal dve ubogj ženski in jima pretel z nožem, pa ni bilo nič hudega.

Apache. Poročil se je dne 20. febr. g. Ivan Jagovc, veleposestnik v Homelišah in župan selski z g. Nežo Plaznik, Rotunjakovo. Čestitam!

Žvabek. Ker je naša pošta še zmiraj štrajkala, so se javile tri stranke, da prevzamejo pošto. Vsi prosilci so bili zavrtnjeni, češ da so „prügelbandisti“. Pošto je prevzel spet prejšnji poštar in hodi trikrat na teden po pošto v Dob, kamor jo prinaša poštni sel iz Pliberka. Slabših poštinih razmer si ne moremo misliti!

Selo. Predsedniku selske republike, g. županu Jagovcu čestitajo k poroki, zatrjujejo na novo zvestobo in vdanost in kličejo njemu in njegovi izvoljenki: na mnoga srečna leta njegovi zvesti Selani.

Vogrče. V „Koroški Domovini“ nekdo iz naše sicer tako tihe vasi neprestano, številko za številko, razliva svojo gnojnico nad neljube mu osebe. Menda hoče postati „šefredakter giftne krote“. Poznamo ga dobro, zlobnega dopisnika. Privandranec je. Prišel je z one strani med nas prodajat svojo kulturo“, za katero se mu pa lepo zahvalujemo. Mož, poln srditega sovraštva ter neizmerne zavisti in škodoželinosti, bi rad svojega nasprotnika, ki mu pa ničesar ni storil, popolnoma uničil, spravil ob kruh in ob vse. Sicer pa seveda „apostol miru“. Usta polna miru in ljubezni, v srcu pa ostudno sovraštvo. Je-li to krščanska ljubezen, svojega bližnjika javno tako grdo opravljati? Ali atke reči slišijo pred javnost? Vas nič ni sram? Kdo daje večje pohujšanje in kdo ima pred Bogom in poštenimi ljudmi večjo odgovornost — vi, nesramni opravljivec, ali tisti, ki ga napadate? Sicer pa, g. dopisnik, pometajte pred svojim pragom! Tudi vaša mladost ni neomadeževana; za to imamo ja „kričeče“ dokaze. Hinavec, izderi torej poprej bruno iz svojega očesa! Fej pa listu, ki objavlja take ostudnosti! In ta list se imenuje „Koroška domovina“. Lepa domovina to, ki zbira v sebi tako gnojnico. Ubogi čitatelji, ki morajo požirati to hranó! G. dopisnik, prihodnjič pa govorimo jasneje, če še ne date miru. Če hočete po vsej sili bojno rokavico, pa imejte jo!

Zadolje pri Glinjah. (Zborovanje.) Dne 12. februarja je imela socialistična stranka shod. Govoril je g. Sohar iz Otrovce. Precej je krtačil nemške nacionalce in krščanske socialce. Hvalil in poveličeval pa je seveda socialiste in tožil, kako slabo gre delavcem. Nam pa se čudno zdi, kako kljub temu morejo toliko popivati in potem razbijati po gostilnah in delati škodo in naše mirne ljudi pretepati. Socialistični evangelij ni za nas kmete. Mi moramo 16 ur delati, če hočemo živeti in ne samo 8. Te krvi socialistični nauk nam jemlje delavce, da kmalu več ne obdelamo zemlje. Iz srca pa je g. Sohar tudi nam govoril, ko je dajal lepe nauke g. nadučitelja v Glinjah.

Gorenče. Pri nas je bilo letos že pet porok. Ena je bila pravzaprav le v Žvabeku. Priženil se je tja na precejšnjo kmetijo pd. k Mihevu Kužnik Ožbold, sin Kužnika Tomaž, pd. Kaušlerja v Radigundi. Bog daj, da bi se tudi sin na svojem novem domu tako zavedal svoje narodnosti kakor njegov oče pd. Kaušler, ki je vsega posnemanja vreden. Pri poročnih gostijah v Radigundi smo lahko opazovali, ka-

ko je svet zdvijan, posebno mladina. Ni se čuditi, če je pa taka vzgoja. Že otroke navajajo k brezverstvu, stariši pa si nič ne upajo ziniti ali pa, da jim za otroke ni, naj zrastejo kakor hočejo. Izvzetih je samo par starišev, ki so se res potegnili za versko vzgojo v šoli. Pa pomislite stariši, kako odgovornost si s tem nakopavate, ker ne gledate na pošteno vzgojo otrok. To vam ne sme biti vseeno, kako se otrok v šoli uči, treba se je tudi tam potegniti za njega, to je vaša verska dolžnost. Posebno pa še to, ne puščajte otrok na razne plese po večini še tudi ponoči na takozvano prežo, kadar so ohceti. Pomislite, kakšna nevarnost preti otrokom, posebno v starosti do 20 let... Poglejte tiste, ki največ plešejo pa se vse glih ne morejo močiti. Kdor si išče ženina ali nevesto na rajanju, tisti ne bo dobil kaj poštenega. Na rajanju poštenosti ni.

Velikovec. Občina se trudi dobiti v roke narodno šolo. Rada bi v nji uredila bolnišnico. Zato z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi dela proti otvoritvi šole. Ko že drugače ni več šlo, so mobilizirali ulico. Groze s silo, če se vlada drzne otvoriti šolo. Bolnišnico hočejo imeti, ker jo potrebujejo. Kakšna je ta potreba, razvidimo iz dejstva, da je v celovski bolnišnici od 760 postelj približno polovica praznih. Naj Velikovčani tja pošljejo svoje bolnike in ne izjemajo in molzejo ubogo republiko, ki je itak že dosti izmolzena.

Kazaze. (Milodari našim pogorelcem.) Za naših osem pogorelcem je podpisani pomožni odbor prejel doslej te-le milodare: Zbirka Dobrlavas (g. k. Mošic) 1200 K, hranilnica Sinčaves 10.000 K, Jož. Ilgovc, org. 400 K, Neimeno- van 1000 K, Slov. izob. društvo Vogrče 1000 kron, Cerkv. zbirka v Kazazah 8411 K, Zbirka škofijstva po slov. dekanijah 101.633,34. Skupaj n. a. kron 123.644,34 K. — Hranilnica Kazaze SHS K 440. — V blagu je prejel odbor: Farna zbirka Tinje: ajde 439 kg, rži 136 kg, ovska 68 kg, fižola 23 kd, turšice 26 kg, pšenice 44 kg, skupaj 736 kg. — Farna zbirka Dobrlaves: ajde 135 kg, ovska 41 kg, prosa 48 kg, skupaj 224 kg. Skupno žita 960 kg. Vsi darovi, v denarju kakor v blagu, so se razdelili po številu oseb in potrebi prizadetih. Obdarovanih je bilo 8 posestnikov-pogorelcem in 20 drugih (poslov. gostaçev itd.). Vsem dobrotnikom naj povrne Bog! Potreba pogorelcem, zlasti nekaterih, je zelo velika in bo še večja, ko bo treba začeti z zidanjem. Zato, če bi se še našlo kje kako dobrotljivo srce, ki bi hotelo v prid teh naših oškodovancev kaj darovati, naj pošlje svoj dar na podpisani: Pomožni odbor, načelnik Franc Fister, Kazaze, p. Sinčaves (Kühnsdorf), Koroško.

V vsako slovensko hišo „Koroškega Slovenca“!

RAZNE NOVICE

Najdenec. Dne 30. novembra l. 1921 je čakala na vlak na graškem kolodvoru neka Avgusta Hutter, hči posestnika žage v selu Trofaiach. Kar pristopi siromašno oblečena žena noseč na roki triletno deklico „Roziko“. Naprosi čakajočo devojko, naj ji odvzame otroka, da si pred odhodom vlaka še kaj nakupi. Dobra deklica prevzame otroka, a tuje žene ni bilo več! Mesto nje pride druga tuja žena, izroči dekletu pismo in takoj zgine. V pismu pa bere začudena, naj se otroka usmili in naj mu nikdar ne pove, da je — najdenec! Otrok seveda še ne more veliko govoriti in ne ve odkod da je. Dobro dekle pa se ga je usmili in malo „Roziko“ odgojuje kot svojo.

Samoodločba narodov. To Wilsonovo načelo so si prisvojili tudi od mogočne Anglije podjamrljeni narodi, Irci, kjer je boj že v polnem teku, Egipčani in naposled tudi Indijci. Dne 29. decembra preteklega leta je bil sklican velik shod indijskih narodnjakov v Calcutti. Navzočih je bilo 12.000 delegatov. Predsednik narodnjakov, ki se nahaja v ječi, je poslal kongresu pozdrav, pozivljajoč udeležence, da se pridružijo dobrovoljcem. Njegov namestnik je

podvarjal, da bo politika Anglije, ki je počela z nasiljem, mnogo doprinesla k uresničenju indijskih idealov. Sklenili so, naj se po celi deželi sklicujejo javni shodi (kljub prepovedi od strani angleške vlade), naj najvišja oblast peide v roke predsednika narodnjakov, da Ghandi (predsednik narodnjakov) nima pravice sklepati katerekoli pogodbe z angleško vlado, ne da bi prej vprašal kongresa nacionalistov. — Drugi listi javljajo, da je zavzela ustaja v Indiji značaj državljanske vojske. Ustaši imajo 200 mrtvih, 1500 ranjenih in 5500 ujetih. — Tako se pač vsak narod zave enkrat svoje lastne moči in vrednosti, ter si prizadeva otresti se suženskih spon.

GOSPODARSKI VESTNIK

Kmetijske zbornice. Brez organizacije dandanes nobeden stan ne more shajati. Tudi kmetijski ne. Zraven političnih in nepolitičnih, to je izobraževalnih društev, pa kmet še ni imel prave stanovske organizacije, ki bi ji bila naloga zastopati in pospeševati kmetijska vprašanja. Delavci že imajo svojo „delavsko zbornico“, obrtniki in trgovci svojo „obrtno in trgovsko zbornico“, kmetje so imeli dozdej svoj „deželni kulturni svet“, ki pa je bil bolj gosposki kot kmetijski. Zato so v dežel- nem zboru „Nižja Avstrija-dežela“ sklenili dne 23. februarja t. l. ustanoviti posebno kmetijsko zbornico za Nižje-Avstrijsko. Ta ustanova se deli v deželno kmetijsko zbornico za vso deželo s sedežem na Dunaju in v okrajne kmetijske zbornice za vsako sodnijo; obe vrsti pod nadzorstvom deželne vlade. Vsaka okrajna kmetijska zbornica šteje 15 članov, izvoljenih za dobo 5 let, tri izmed teh voli deželna kmetijska zbornica. Deželna kmetijska zbornica šteje 36 članov, 32 jih volijo kmetje, 4 pa občni zbor kmetijske zadružne centrale, ti 4 in 4 namestniki morajo imeti volilno pravico za nižje-avstrijski deželni zbor. Voliti sme vsak, možki in ženska, ki je avstrijski državljan, ki je pred 1. januarjem tistega leta ko bo volitev spolnil 20. leto starosti, ki sme voliti v občini, ima redno bivališče v deželi in izpolni še te pogoje: 1. Mora biti lastnik zemljišča v deželi in v obsegu 1 ha in mora to zemljo v resnici obdelovati. 2. Vinogradniki in vrtnarji, tudi če nimajo 1 ha, pa oskrbujejo vinograd ali vrtnarstvo kot glavni poklic. 3. Najemniki kmetijsko obdelanih zemljišč, če oskrbujejo kmetijstvo na lasten račun. 4. Strokovni učitelji na poljedelskih šolah, če imajo usposobljenostni izpit za kmetijstvo, sadjerejo, vinorejo ali gozdarstvo. 5. Lastniki, ki so skozi 20 let izpolnjevali pod točko 1. navedene pogoje in si niso poizkali družega poklica. Uvedejo tudi volilno dolžnost. Želeti bi le bilo, da ustanovijo slične zbornice tudi druge dežele. V celi Avstriji je 280.000 samostojnih kmetijskih podjetij, od teh 230.000 malih posestev, ki ne presegajo 5 ha zemlje. Če se vsi ti organizirajo, jim to gotovo mnogo koristi in povzdigne kmetijstvo, kar je za Avstrijo največjega pomena.

Dunajski trg. Krompir kg 200 do 210 K, špinat kg 100 do 1200 K, zelje 320 do 360 K, čebula kg 800 do 850 K, česen kg 700 do 720 kron, endivija komad 50 do 160 K, piščeta kg 2200 do 2700 K, gosi 1700 do 2600 K, race 2000 do 2400 K, svinjsko meso kg 1500 do 2000 K, telečje 1100 do 1700 K, ovčje 800 do 1400 K, konjsko 560 do 860 K, prekajeno meso kg 2000 do 2400 K, špeh kg 1600 do 1800 K. Nasproti prejšnjemu tednu se je goveje, telečje in svinjsko meso za 100 K, špeh za 160 do 200 K pri kg pomenil.

Ljubljanski trg. Goveje meso 3. vrste 30 do 36 K, 2. vrste 36 do 40 K, prve vrste kg 46 K, telečje kg 48 K, svinjsko kg 60 K, slanina kg 86 do 90 K, mast kg 95 K, krompir prodaja mestna aprovizacija kg po 5,60 K, moka 0 stane kg 27 K, kg belega kruha 24 K, črnega 20 K, surovo maslo (puter) 140 do 160 kron kg, čajno maslo 180 do 200 K.

Železniške tarife spet povišajo in sicer kakor slišimo s 1. sušcem. Ob enem hočejo omejiti število tistih, ki se zastonj vozijo. Proste karte bodo imeli samo še železniški uslužbenci. Jako umestno, ker do zdaj je bilo

pač tako, da so se v 1. razredu vozili taki, ki niso nič plačevali, v 2. razredu taki, ki so plačevali polovico, v 3. mi „navadni“ ljudje, ki smo plačevali vse.

Pijača, predvsem v ino, se spet podraži in sicer na ta način, da nastavijo visoko carino na uvoženo vino, in da vinski davek zvišajo od 40 na 120 K. Četrta litra pride na 700—800 K. Ne vem, če je prav, da ravno vino najbolj obdačijo. To je vendar še najpoštenjša pijača, ki tudi bolnikom in starčkom prileže. Za duhovnike bo to poseben vdarec, ker bo veljajo zdaj samo vino za vsako sv. mašo 150—200 K! Kje je še perilo, sveče, cerkovnik, ministranti in duhovnik sam na vse zadnje tudi ne živi od pomladanskega solnca. Drugače pa nas Korošček ta novi davek ne bo prehudodel, ker sami nimamo vina, uvoženo pa je bilo že od nekdaj drago ali pa slabo. Bomo pač abstinenti, če ne prostovoljni pa prisiljeni.

Borza. 1 dolar 6148 do 6152 K, angleški funt 26.990 do 27.010 K, francoski frank 559,80 do 560,20 K, lira 306,90 do 307,10 K, dinar 72,90 do 73,10 K, rumunski lej 47,60 K, švicarski frank 1204,75 do 1205,25 K, češka krona 108,47 do 108,53 naših, mažarska krona 9,17 do 9,20 naših.

Listnica uredništva.

Silvester Spitzer! Imena dopisnika seveda ne izdamo in groženj se mi ne bojimo. Mirno lahko nastopite sodnijsko pot, če imate preveč denarja za stroške. Ker denar raji privoščimo Vam kakor advokatom, Vas opozarjamo, dopis še enkrat natančno preberite, ali se res nanaša na Vas. — **Podgornik.** Dopis sprejeli a vsled pomanjkanja prostora še dolgo ne bo mogoče objaviti.

Kjedom jemoj! Vslovenskem Korotanu!

Za večji kraj v južni Srbiji se takoj sprejme

služkinja

z mesečno plačo 600 jugosl. kron in sicer k slovenski rodbini iz Koroške. Ponudbe se naj pošljejo na Upravo „Koroškega Slovenca“, Wien V., Margaretenplatz 7. 7

Mežnar in organist

se sprejme na Radišah. Zraven prostega stanovanja in lepe bire je še mesečni dohodek 1000 Kr. Tudi nekoliko polja dobi v najem pod jako ugodnimi pogoji. Oženjeni rokodelc ima prednost. Več pove žup. urad na Radišah, pošta Ebental. 5

LIDOVA KNIHTISKARNA

SE PRIPOROČA ZA HITRO, OKUSNO IN CENO IZDELAVO VSAKOVRSNIH DRUSTVENIH, TRGOVINSKIH IN DRUGIH TISKOVIN, VABIL, OKLICEV I. T. D.

WIEN V., MARGARETENPLATZ 7

Francišek Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15
priporoča svoj zavod
za izdelovanje

angleških in
dunajskih
pian in pianin
(klavirjev).
Tudi export!

